

ספרוי – אוצר החסידים – לויובאנוויטש

# התווועדות

כבוד קדושת

## אדמו"ר מנחם מענדרל

זצוקן לה'ה נבג"מ זי"ע

שני אורים און  
מלויובאנוויטש



### אחרון של פסח, ה'תש"ל

חלק ג – ייל לש"פ תזריע-מצורע, וא"ו אייר, היתשע"ה



יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

777 איסטערן פארקוויי

שנת חמישת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

שבעים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הרלוי"צ ז"ל

בס"ד.

## פתח דבר

לקראת ש"פ תורייע-מצורע, וא"ו אייר הבעל"ט — הננו מוציאים לאור חלק שלישי מהתוועדות אחרון של פסח ה'תש"ל, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל לימים ראשונים דחיה"פ וחלק שני לימים אחרונים דחיה"פ).

\*

בתוך הוספה — מכתבים (תධיס מ"אגרות-קודש", שמכינים עתה לדפוס).

\*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום הייעוד "הקיים וננו גוי", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי יצא".

## ועוד הנחות בלה"ק

ב' אירור, וה'תשע"ה,  
שבעניהם שנה להסתגלותה היילוא של כ"ק הרלווי"צ ז"ל  
ברזקין, ג.ג.

©

Published and Copyright 2015 by  
**LAHAK HANOCROS INC.**

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

[info@lahak.org](mailto:info@lahak.org) • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5775 • 2015

*Printed in the United States of America*

---

---

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse  
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237  
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה  
דפוסי " ועוד הנחות בלה"ק"  
(718) 604-2610

נדפס בסיווע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שייחוי

כה. במכותב הכללי<sup>141</sup> מדבר אודורוט הרין ש"ミלת זכריו .. מעכבות בו מלאCOL בפסח"<sup>142</sup>, שמצוה למדים הורה בנוגע לגודל הענין דהינוך הבנים — שם ההורים לא מילאו חובתם לבנייהם להכניסם ב"ברית" עם הקב"ה באופן שתהיה "בריתם בבריתם לבני עולם"<sup>143</sup>, איז חסר גם אצל ההורים, ולא רק בעניין طفل, אלא בעניין חמור — שאנים יכולים לקיים מצוות קרבן פסח, שהיא אחת משתי המצוות עשה שהחמורים יותר מכל רמ"ח מצוות עשה<sup>144</sup>.

אך עדין נשאלת השאלה: מהי ההוראה בנוגע לנשי ישראל, שאינן חייבות בעניין החינוך (בתור מצוות חינוך), כמו שאינן חייבות למול את בנים?

וכל זה — נוסף על השאלה מהי ההוראה לאלו שלפני הנישואין, או לאלו שזו עתה נישאו ועדין לא נולדו להם בניים, או לאלו שבניהם הם לאחרי גיל י"ג שנה, שאז אין מילת הבן מעכבת את האב מלאCOL בפסח?

כו. ויובן ממה שמצוינו דוגמת זה בנוגע למצות תפילה: עניינה של מצות תפילה היא הכוונה לשעבד את המוח והלב<sup>145</sup>. וכיוזע שכוננה זו אינה דבר נוסף על המצווה, כמו בכל המצוות, אלא היא חלק מהמצווה (כמו במצוות סוכה, שהענין ד"למען ידעו דורותיכם וגור<sup>146</sup> הוא חלק מהמצווה)<sup>147</sup>.

ובנוגע לנשים שפטורות למצות תפילה — הרי זה רק בנוגע לקיים המצווה בפועל, אבל בודאי יש אצל הכוונה לשעבד המוח והלב. והענין בזה — שהחילוק בין אנשים לנשים הוא, שאנשים, שיש להם שעבוד רק להקב"ה, חייבים בכל המצוות, משא"כ נשים, כיוון שאמרו רצ"ל<sup>148</sup> "אין לך אשה כשרה לבנים אלא אשה שהיא עושה רצון בעלה", הרי מובן שמצד השעבוד להקב"ה יש להם גם שעבוד לבעליהם, וכן נפטרו מצוות עשה שהזמנן גרם<sup>149</sup>.

[ואף שישנן גם אלו שלא נישאו עדין — הרי התורה על הרוב

(145) ראה שו"ע אדרה"ז או"ח סכ"ה סי"א. ושם"ג.

(141) ד"א ניסן שנה זו (אג"ק חכ"ז ע' שנח ואילך).

(146) אמרו בג', מג.

(142) יכמות ע, ב. רמב"ם הל' ק"פ פ"ה ה"ה.

(147) ראה תומ"ח הנ"ה ע' 211. ושם"ג.

(143) לך זי, יג.

(148) תובא"ר פ"ט. רמ"א אה"ע סוסס"ט.

(149) ראה תומ"ח הל"ג ריש ע' 58. ושם"ג.

(144) ראה כריתות בתחלתה.

תדברו<sup>150</sup>, ובכלל הרי הציוויל של אדם השלם הוא דוקא באופן ש"זכר ונקבה בראם גוי ויקרא את שם אדם"<sup>151</sup>, ולולי זאת הרי זה "פלג גופא"<sup>152</sup>.]

וכיון שכן, הרי מובן, שבנוגע לעניינים שאינם בסתירה לשעבוד לבעליהם, כמו הענין דשעבוד המוח והלב, חייבות גם הנשים. ועוד"ז מובן בנוגע להלמוד האמור בנוגע לעניין החינוך, שענין זה שייך לא רק לאנשים, אלא גם לנשים, כיון שאין זה בסתירה לשעבוד לבעליהם.

כז. וiomתק הענין — גם ע"פ נגלה בנוגע להלכה:

בנוגע לפטור של נשים מצוות עשה שהזמן גרם — יש לומר ביב' אופנים: (א) נשים אינן חiyות כלל במצבות אלו. (ב) גם הנשים מהויבות בהם, אלא שיותאות ידי חותתן ע"ז שבבעליהם מקיימים אותן. ומסתבר לומר כאמור היב' — דלקורה קשה: וכי משום היותה "אשה כשרה" ש"עושה רצון בעלה", עלי' להפסיק את קיום המצוה! ועכzzל, שיותאת י"ח ע"י בעלה, וכך יש לה גם את כל העניינים שפועלות המצוה (וכיידוע הראות שמביאים על זה בנגלה דתורה)<sup>153</sup>.

וכן הוא להדייא בכתבי הארץ"ל — באותיות של קבלה (כדלקמן), אבל מובן שמש הארץ"ל ע"פ קבלה מוכrhoת להתחאים גם ע"פ נגלה, וכיידוע שהארץ"ל הי' למדן גדול<sup>154</sup>, כפי שمعد עליו הרח"ז,

— והרי הרח"ז (שהי' מבוגר מהארץ"ל<sup>155</sup>) הי' "ambilן" בנוגע לנגלה, וכיידוע שהי' מהיחידים שקיבלו סמיכה, שכן, בעת המחלוקת של מהר"ז בי רב עם הרלב"ח בנוגע לחידוש הסמיכה, סמך מהר"ז בי רב כמה מתלמידיו, והם סמכו כמה מתלמידיהם, וא' מהם הי' הרח"ז<sup>156</sup>, כך, שאפשר לסמן על ה"ambilנות" שלו —

בתכתבו<sup>157</sup> שהארץ"ל הי' "מהיר وكل העיון בתכלית", וاعפ"כ "היא" מעיין בכל הלכה והלכה שששת דרכם של פלפול .. ואח"כ דרך שביעי עד הסוד", ו"עד שהיא נלאה ומזיע זעה גדולה".

(155) ראה שהג' (להחיד"א) ערך מהרח"ז.

(156) ראה שהג' שם. וראה גם התווועדרות תשםה הח"א ע' 468.

(157) שעמ"צ פ' ואthanן.

(150) ראה מונח ח"ג פל"ד.

(151) בראשית ה, ב.

(152) זה ג' ז. ב. קט, ריש ע"ב. רצוי, א.

(153) ראה לקוש חל"א ע' 96. וש"ג.

(154) ראה גם תומ"מ חנ"ד ריש ע' 339. וש"ג.

והגע עצמן: להיווט קדוש וטהור, ללא מחשבות המבלבלות, וגם ללא דאגות הפרנסה, כדיוע<sup>158</sup> שהי' לו קרוב עשר שתmarks בו כדי שיוכל ללמידה במנוחה, ובஹוטו בעל כשרונות נעלמים בעיון ותפיסה מהירה — הרי מובן עד כמה גדלה מעלה למזהו של הארייז'ל בהשחה דרכים שבלימוד ההלכה, ועאכ"כ לאחרי גודל היגיינה עד שהי' מזיע, שע"ז הי' ה"מצאת"<sup>159</sup> באופן נעללה ביותר.

וכין שכן, הרי בודאי שלימודו ע"ד הסוד לא הי' יכול להיות בסתייה להלמוד ע"ד ההלכה.

ובנוגע לעניינו, מפושט להדייא בכתביו הארייז'ל<sup>160</sup> שמצוות עשה שהזמן גרמא הם ב"אותו מקום שהם (נווקבא ודכורא) דבוקים ביחד", וולכן הנשים פטורות ממ"ע שהזמן גרמא, דנווקבא אתכלילת בדכורא, א"כ, בעשות הזכר את המצווה אין מהצורך שגם הנשים תעשנה לבינה, כי כבר נכללת עמו בעות שעושה אותה המצווה וככו".

ועניין זה מתאים עם האמור לעיל שנשים פטורות מצוות עשה שהזמן גרמא, לפי שוואצאות י"ח ע"י בעלייהם.

כה. אך עפ"ז אינו מובן: מדוע מדגישים שמילת הזכרים מעכבות את האיש, ולא את האשה?

והbijior בזזה — לפי שהتورה על הרוב תדבר, ובדרך כלל, כאשר האיש איננו נמנה על הפסח (מצד העיכוב דמיית בנו), גם האשה אינה נמנית על הפסח; אך כאשר היא "אשה כשרה" — הרי היא פועלת עליו שיכל להימנות ולאכול מהפסח ע"י שימוש את בנו, כדיוע הפירוש<sup>161</sup> במאزو"ל "אשה כשרה עושה רצון בעלה" — שהיא פועלת את ה"רצון" אצל בעלה, שירצה לעשות מה צריך.

وع"ד מאزو"ל<sup>162</sup> בנוגע לבני"ש"עושים רצונו של מקום" — שנוסף על הפירוש הפשט שבנ"י מקיימים רצונו של הקב"ה, ישנו גם הפירוש<sup>163</sup> שבנ"י פועלם אצל הקב"ה רצון חדש, והינו, שכאשר יהודי לומד תורה ומקיים מצוות, אויל נעשה בדרגת צדיק, עליו נאמר<sup>164</sup> "וותזר אומר ויקם לך", "צדיק גוזר והקב"ה מקיים"<sup>165</sup>, כך, שכאשר הקב"ה אינו רוצה

(163) ראה לקו"ת ברכה צט, ג. ובכ"מ.

(158) ראה שהי' שם ערך הארייז'ל.

(164) אויב כב, כה.

(159) ראה מגילה ו, ריש ע"ב.

(165) ראה תענית כג, א. זח"ב טו, א.

(160) טעהמ"ץ פ' בראשית.

. שבת נת, ב.

(161) ראה גם תומ"מ חול"ד ע' 167. ושם. שבת נת, ב.

(162) ברכות לה, ב. ועוד.

להשפייע עניין של ברכה, מתפלל הצדיק ו מבטל זאת, ופועל אצל הקב"ה רצון חדש — כדיוע בפירוש "יהי רצון"<sup>166</sup> — להיות רופא חולים וمبرך השנים.

ועוד"ז בנווגע לבניי — "אתם קרוין אדם"<sup>167</sup>, "ע"ש אדמה לעליון"<sup>168</sup> — אצל איש ואשה, שעליהם אמרו רוזל<sup>169</sup> "זכו שכינה בינויהם", עודSCP שכל האמור בשיר השירים בנווגע לאיש ואשה קאי על הקב"ה וכנסי — שנוסף על הפירוש שאשה עושה רצון בעלה" כפשותו, ישנו גם הפירוש שהיא פועלת את הרצון של בעלה.

וכדברי הגמרא<sup>170</sup> בנווגע למעלת הנשים: "דיננו .. (ש)מצוות אותנו מן החטא". ואף שם מדובר אודות חטא פרטי, חטא הידוע — הרי כן הוא גם בנווגע לכל החטאים, וכמוון גם מדברי הגמרא<sup>171</sup> "חכמת נשים בנטה ביתה", זו אשתו של און בן פلت, ואולת בידה תחרסנה<sup>172</sup>, זו אשתו של קרח".

בט. ומכל זה מובן, שאף שהחייב דחינוך מוטל על האב<sup>173</sup>, הרי הוא מוציא י"ח גם את האם, כן, שגם היא שייכת וייש לה חלק בזו, ובמי לא צריכה גם היא לעסוק בזו באופן השיך אליו. וכל זה — נוסף לכך שהפטור דנשים הוא רק בנווגע למצות חינוך, אבל עדין חייבות הן ב"הוכחה תוכיה את עמידך"<sup>174</sup>, "לפני עור לא תתן מכשול"<sup>175</sup>, "ואהבת לרעך כמוך"<sup>176</sup> — שבכל עניינים אלו אין חילוק בין אנשים לנשים.

ומובן, שם הדברים אמרים בנווגע לכל בניי, ש"כל ישראל ערבים זה זהה"<sup>177</sup>, הרי בודאי שכן הוא בנווגע ליחס של האשהילד שלה ("אִיגענעם קינד"), וככהפס"ד ש"ענני עירך קודמיין"<sup>178</sup>, שכן צריכה גם היא לעסוק בחינוך, גם אם אין זה בתור מצות חינוך. ויש להוסיף ולהמתיק יותר — ע"פ נגלה:

(166) ראה תומ"ס סה"מ אייר ע' רעה האב — שבזה ניתוסף טעם שאצל האם יכול להתרבר ווגש הרחמנות כי. ואילך. וש"ג.

(174) קודושים יט, יז.

(175) שם, יד.

(176) שם, יח.

(177) שבוחות לט, סע"א ושם".

(178) ב"מ עא, רע"א. רמב"ם הל' מתנות

עניים פ"ז הי"ג. טוש"ע חו"מ רסצ"ז. שו"ע

(179) משלו יד, א.

(180) וכן בנווגע לחזיב דמילה שמוטל על

(167) יבמות סא, רע"א.

(168) ראה של"ה ג, רע"א. ועוד.

(169) סוטה יז, א.

(170) ימכות סג, סע"א ואילך.

(171) סנהדרין קי, א.

(172) משלו יד, א.

(173) אדה"ז ריש הל' הלוואה.

ירדועה החוקירה<sup>179</sup> בוגע ל"הוכחה תוכיה", וכן בוגע לפני עור — אם זה פרט בכל מצוה בפני עצמה, או שזהו ציווי כללי בוגע לכל העניינים.

ובוגע לעניינו: אם נאמר שזהו פרט בכל מצוה בפני עצמה, נמצא, שמצד זה יש חיוב על האשה בוגע לחינוך ומילה כמו החיוב על האיש.

ולבוגע לפועל:

יש להתעסך בכל העניינים הקשורים עם אמיתית עניין החינוך — שלא להניח ליד להתנהג כרצונו, ולבחר בעצמו את דרכו בחיים, אלא כמודגש במצבות מילה שתיכף ומיד<sup>180</sup> מכנים אותו ב"ברית עולם" עם הקב"ה.

ובאופן כזה צ"ל כללות החינוך — לפעול לא רק על הנשמה, אלא גם על הגוף — "בריתם בבריכם לברית עולם" (וזע שגם גוי יכול לראות זאת), ובאופן שפועל חלישות התאה כרוי<sup>181</sup> (שהרי לבטלה למגרAi אפשר, כיון שיש בה צורך<sup>182</sup> בשבייל קיום העולם, בדברי הגמרא<sup>183</sup> שכאשר ביטלו יצרא דעתירה לא נמצאה ביצה לחולה. וכשם שיש צורך לעסוק בענייני העולם באופן ד"מלאכתך עראי"<sup>184</sup>, בשבייל התועלת בענייני קדושה, כמו "מכשורי מצוה", שלגביו כמה עניינים יש להם דין כמו המצוה עצמה).

ואופן ההתעסקות בזה צ"ל מתוך "שטורעם", ולא פשרות — כתבע בני אדם שגם אם בוגע לעצמו מסכימים להחפץ "למחצה", "לשלייש" או "לרביע", הנה בוגע לטובות הילדים משתדל ביגעה עצומה שתהיי בתכלית השליםות; וعاכו"כ בוגע לעניין החינוך שהשפעתו נמשכת על כל השנים שלאה"ז, "אם כי יזקין לא יסור ממנה"<sup>185</sup>, מבלי הבט על כך ש"כמה הרפקין"<sup>186</sup> יעברו עליו — הרי בודאי שההורם ימסרו נפשם לשעה קלה, כדי שבמשך עשריות שנים יהיה לילדים כל טוב גשמי ורוחני.

(182) ועוד שיש צורך כמעט במעט גאות, "אחד משמונה בשמיינית" (סוטה ה, א) — לא מצד עצמו, אלא מצד התורה, כדי שייהי כבוד התורה לאמיתתו.

(183) יומא סט, ב. וש"ג.

(184) ראה לקו"ש חייז ע' 347. ושם.

(185) משלי כב, ו.

(186) ראה קידושין לג, סע"א.

(179) ראה תומ"מ חנ"ד ס"ע 334 ואילך. ושם.

(180) ומה שממתינים עד יום השmini — הרוי זה כמו "הרבמ"ם (מו"נ ח"ג ספמ"ט) "מןפי של חי בזמן שנולד חולש מאד .. וכאליו הוא עד כה בבטן כו'".

(181) ראה מווין שם.

וועי עניין החינוך נעשה עניין הפסח — כשני הפירושים שבו: (א) "וחמלתי"<sup>187</sup>, מלשון רחמנות, (ב) "ודלגת"<sup>187</sup>, היינו, שהקב"ה מدلג על כל העניים הבלתי-רצויים, ועד שمدלג על הקץ<sup>188</sup>, ומוציא את בניי מהגלות, ו מביא אותם לביהם<sup>189</sup> ק' השלישי, למטה מעשרה טפחים, ו "נאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"<sup>189</sup>, בקרוב ממש.

\* \* \*

---

(189) נוסח ברכבת "אשר גאלנו" בהגש"פ פסחים קטו, ב).

(187) פרש"י בא יב, יג.  
(188) ראה שהש"ר פ"ב, ח (א).

## הוֹסֶפֶת

א

ב'ה, ט' ניסן תש"ח  
ברוקלין

הוּא אֵין נוֹעַן וְכֵן מוֹהֵן שָׁאוֹל שִׁי

שלום וברכה!

בمعنى למכתבו — בלי הוראות זמן הכתיבה — בו שואל כיוון שימלאו לבנים חיים שליטי'א שלוש שנים בימים דיבין המצריים אם יקדים התספורת ליליג בעומר שנה זו או ייכה ויאחרה ליליג בעומר שנה הבעל.

והנה הורנו כ"ק מוויח אדמור"ר נשיא ישראל, אשר ענה לכמה שאליו, שלא להקדמים התספורת קודם שלוש שנים אפילו אם היו טעמים שונים להקדימה. לאידך גיסא — ידוע מכ"ק מוויח אדמור"ר בענין התספורת, שזה נוגע להמשכת קדושה בנפש הילד. שモזה מובן שככל שאפשר להקדמים המשכת קדושה זו, אין עניין לאחרה.

וע"פ הניל מובן — שבנדון דידי' נכון לעשות התספורת **תיקף ולאחרי** ימים הניל האסוריים בתספורת, ומנהג ישראל הרי תורה היא. ויהי רצון אשר ע"פ אני מאמין בכל יום שיבוא — נזכה לביאת משיח

א

הבא בשולי האגרה (ד"ה וצע"ק מגן המלך) נרשם בכתב"ק על העתק המזוכירות, וכונראה לא נגמר כתיבתו. בני ברק.

הורנו כ"ק מוויח אדמור"ר .. שלآل להקדמים התספורת קודם שלוש שנים: ראה אג"ק שלו ח"ב אגרת תקופה (ע' תלה — העתק ב"היום יומ" ד אייר). וראה גם אג"ק ח"ז אגרת א'תקפ. ב'צח. ח"א אגרת ג'תלה. ח"יד אגרת ד'תשפה. ח"יח אגרת ו'תנתמת (ס"א). ח"יט אגרת ז'פן. ח"כ אגרת ז'תקפ. חכ"ב אגרת ח'תקפ. חכ"ד אגרת ט'שיה. ידוע מכ"ק מוויח אדמור"ר .. שモזה מובן .. אין ענן לאחרה: ראה אג"ק שלו ח"ג אגרת ד'תנתמת (ע' שנה — העתק ב"היום יומ" שם). וראה גם אג"ק ח"ה אגרת א'רמב. ח"א אגרת ג'שפ. ג'תלה. ח"יד אגרת ד'תשפה. ד'תקעט. ה'פא. חכ"ב אגרת ח'שלה. לעשות התספורת תיקף ולאחרי ימים הניל האסוריים בתספורת: ראה גם אג"ק ח"ח שם. חכ"ד אגרת ט'שלר.

ומנהג ישראלי הרי תורה היא: ראה תוד"ה נסלל — מנהחות כ. ב. מהרייל — הובא ברמ"א יוז"ד ששע"ז ס"ד. מנהגים ישנים מדורא ע' 153. שו"ע ארדה"ז או"ח סוסק"פ. סתל"ב ס"א. סתג"ב ס"ד. סתצ"ד סט"ז. ועוד. וראה ירושלמי פסחים פ"ד ה"א.

צדקו בקרוב ממש, ויהפכו הימים הניל לששון ולשמחה ויעשה התספורת, שפנימית העניין בזה — ראשית הגז, בעתה ובזמןה. בברכה לבשוי"ט מהוספה בתורה ומצוותי, ובזה ענייני פנימיות התורה, הלוֹךְ וחוֹסִיף, ובברכה לחג הפשת כשר ושמי

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א  
מצחיר

.נ.ב.

לא נעלם ממוני מכתב הרה"ג הרה"ץ וכוכו ז"ל ממונקאטש (בעל המחבר מנחת אלעזר), שענה בשאלת בהניל כמדומה לי להקדים ליל"ג בעומר, (כי אין בשעה זו הספר ת"י). אבל במחכת"ר, דבריו בהניל הם דברי סברתו. וקרוב לוודאי לומר שבאים היי לנגד עניינו טעמי האמורים הניל בוגוע לתספורת — גם הוא היי מורה כפי האמור. ובכ"א — באטרא דרב ותלמידיו — הלכה הרבה, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר.

וצע"ק מגן המלך הובא בשערית שו"ע או"ח סתק

ויהפכו הימים הניל לששון ולשמחה: ראה ירמי לא, יב. זכריה ח, יט. ומב"ם הל' תעניות בסופן. התספורת, שפנימית העניין בזה —ראשית הגז; ראה גם אונ"ק ח"ה שם (וש"ג). חכ"א אגרת ז'חתמא. ר"ד בעית גזיות השערות — יי"ד תמו תש"יב; כ"ז מנ"א תש"ג (טור' התווועדיות ח"ז תש"יב ח"ג) ע' 24; ח"ט (תש"ג ח"ג) ע' 129 א ואילך. מכתב הרה"ג הרה"ץ כוכו ז"ל ממונקאטש .. להקדים ליל"ג בעומר: נתק בספר "הילולא דרשבי" לרא"ז מרגליות (ירושלים, תש"א) יד, ב — בمعנה לשאלתו הוא אודות בני, סיום הולדוּתוֹ חל בכ"ד מנ"ז.

באטרא דרב .. הלכה כרב: ראה שבת יט, ב.  
מגן המלך הובא בשערית שו"ע או"ח סתק : כנראה הכוונה לדברי גן המלך שהובאו בשערית שו"ע או"ח סתקל"א סק"ז (לענין תלחת לקטן בחוה"מ) — ד"מثور להשאות שמחת התגלחת שעושין לקטן כדי להגדיל השמחה במועד, ומזוונה נמי אייכא בכך כו, ע"ש" (וממשיך בשערית שם — ש"הענין של השמחה הוא מנהג איי גם כן, שעושין שמחה בהתגלחת הראשונה של קטן שמוחנין אותו במצויה להיות לו פיאות הראש. ועיין בפע"ח שער ספירת העומר שכ' בענין ההולכים על קבר רב"שבי ור' א בנו במירון בל"ג בעומר, שראה את מורו הארייז'ל שהליך שם לגלח את בנו במשתה ושמחה בימיים ההם, ע"ש"). וראה בזה גם אונ"ק ח"א אגרת ג'שפֶּד. חי"ד אגרת ד'תשפֶּחֶת.

**ב**

ב"ה. כב' מנ"א תשט"ו  
ברוקלין

הרחה"ח איב"א נו"ג קו'  
מוח' ירוחם פישל שי' שו"ב  
שלום וברכה!

נבהلتني להידיעה טלפנית את אשר קרה לזוגתו תחיה, אף כי בודאי ישלח  
השיות דברו וירפאה. זה עתה קיבל גם הפ"ג שלו, ויקרא בעת רצון על החיזון  
הה' של כי'יך מוח' אדמוי'ר זוקוללה"ה נהג'ם זי"ע, ואחכה לבשורה טובה  
מכת"ר. ועי'פ הידעויפה שעה אחחת קודם. וגלגול דאוריתא, שיזדייע טוב גם  
בhonego לעצמו.

בברכה לבשו"ט

#### **מ. שנייאורסאהן**

**ב**

מצילום האגרה. נדפסה בתשורה (זקלס, חשו"ח).  
מוח' ירוחם פישל שי' שר"ב: אווורוטשיק, מאונטרעאל.  
ישלח .. דברו וירפאה: ע"פ תחלים קז, כ.  
וילגנו .. דאוריתא: ע"פ קידושין כז, ב.

## **לזכות**

**התאומות דבורה שתחיי ורבקה שתחיי**

בקשר עם יום הולדת שלם לי ניסן אדר'ich אייר

ולזכות אחיהם ואחיוותיהם

**מנחם מענדל, אסתר שיינDEL, חנה,**

**שלום דובער, שטענא שרה ושיינא**

שיכחו לארכיות ימים ושנים טובות ובריאות



נדפס על ידי ולזכות הוריהם

**הרה"ת ר' יצחק שמואל ליב זוגתו מרת נורית תחיה** שיכחו לוינזון

ולזכות זקניהם

**הרה"ת ר' יוסף מאיר זוגתו מרת חי** לאה שיכחו לוינזון

**ר' מרדכי מעשיל** זוגתו מרת שושנה שיכחו סgal